

LIVSVIKTIGT

Rekordstor
rekrytering
Digitala verktyg
sätts i arbete

Trygg hemma

TEMA: Sigrid Eriksson
uppskattar hembesök
efter utskrivningen

Tradition och förnyelse

STOCKHOLMS SJUKHEM har funnits i nästan 150 år. Vi har alltid verkat i tider av förändring och har haft förmågan att utvecklas för att möta nya förutsättningar. Det som skiljer nu från då är förändringstakten. I dag är vi ständigt i ett skede av snabb utveckling, både i vår omvärld och inom vår organisation.

Under våren välkomnar vi drygt 80 nya medarbetare, vi startar en ny geriatrisk klinik, vi har två nya vårdval inom specialiserad rehabilitering och vi etablerar ytterligare ett ASIH-team för att erbjuda fler avancerad hemsjukvård i innerstaden. Vi ska också utbilda närmare 200 personer för att höja den digitala kompetensen.

DET ÄR SPÄNNANDE att verka i en organisation som växer och utvecklas. Om det är någonstans vi inte gör avkall på traditionen så är det när det gäller kvaliteten. Vi ska alltid vara på tå och i framkant.

Vår färdriktning ligger fast. Vi ska fortsätta vara en långsiktig och ansvarstagande vårdgivare för människor i Stockholm. Det är hela syftet med stiftelsens existens – att ge vård till den med långvarig eller obotlig sjukdom genom att utveckla vården och vårdens arbetsätt, inte minst med stor delaktighet för patienter, boende och närstående. Tillsammans skapar vi framtidens vård. ●

ÅKE SEIGER
SJUKHUSDIREKTÖR

Stockholms Sjukhem

Adress Box 12230, 102 26 Stockholm **Telefon** 08-617 1200 **E-post** info@stockholmsjukhem.se

Webbplats www.stockholmsjukhem.se **Ansvarig utgivare** Marianne Spiik **Redaktion, Stockholms Sjukhem** Marianne Spiik, Malou Hedebro **Produktion** Kamlin Kommunikation AB **Layout** Katrin Uddströmer **Omslagsfoto**

Håkan Lindgren
Tryck DanagårdLiTHO
ISSN 2000-9119

80 nya medarbetare

Största rekryteringen hittills lyckosam

Trots tuft rekryteringsläge inom sjukvården har Stockholms Sjukhem på kort tid rekryterat 50 nya medarbetare till den nya Kungsholmsgeriatriken.

I vår öppnar Stockholms Sjukhem en helt ny verksamhet med 42 vårdplatser på Kungsholmen. Till den behövs personal, till en början 50 personer, så småningom ytterligare ett 30-tal. Det är en av de större rekryteringarna i landet och den största i Stockholms Sjukhems egen historia. När den nya Kungsholmsgeriatriken öppnar är all personal som behövs på plats.

–Vi har haft gott om sökanden och är väldigt nöjda med resultatet, säger enhetschefen Anette Högberg.

Direktutskick till sjuksköterskor, brev till tidigare studenter, öppet hus på sjukhuset och information via både vanlig media och social medier hör till de kanaler som använts för att nå fram till sökande.

–I nästa steg är mun-till-mun-metoden väldigt viktig. De som känner till att vi välkomnar fler medarbetare berättar det för sina vänner och bekanta, säger Anette Högberg.

De nya medarbetarna är en blandning av unga nyutexaminerade och äldre yrkeserfarna personer, varav några har specialistkompetens.

–Vi jobbar i geriatriska team som består av patient, närstående, läkare,

Kungsholmsgeriatriken öppnar i nyrenoverade lokaler den 1 mars 2016.

sjuksköterskor, undersköterskor, vårdplaneringssköterskor, arbetsterapeut, fysioterapeut, logoped, dietist och kurator. Patienten är i fokus och teamets hela kompetens tas till vara för att skapa bästa möjliga vård.

På Kungsholmsgeriatriken är de paramedicinska specialisterna i tjänst även på helgerna.

–Vi märker att de som sökt sig till oss uppskattar att ha tillgång till fysioterapeut och arbetsterapeut alla dagar i veckan, säger Anette Högberg.

Ove Johnson, personalansvarig, konstaterar att det lockar många att börja arbeta i en helt ny verksamhet.

–Både Brommageriatriken och Stockholms Sjukhem som helhet har ett väldigt bra rykte. Vi anses vara en seriös aktör och attraktiv arbetsgivare, och det budskapet är väl spritt. Vi har 148 år av goda referenser, vilket bidrar till att man vill jobba hos oss. ●

Redo att vårda: Delar av den nyrekryterade personalen till nya Kungsholmsgeriatriken.

POSITIVT ATT KUNSKAPERNA BREDDAS OCH HÖJS.

Stockholms Sjukhem sprider sina kunskaper vidare. Staffan Lundström är en av de kursansvariga.

diskussioner samt grupparbeten med patientfall. Kursansvariga är Staffan Lundström, tillsammans med kollegorna Per Furst och Peter Strang.

– Det första utbildningstillfället var i november och utfallet var mycket bra. Nu välkomnar vi deltagare till ett nytt tillfälle i april, berättar Staffan Lundström.

I utbildningen ingår en introduktion om den palliativa patienten och helhetssynen på symtomlindring.

– Grundläggande är att läkaren ska kunna identifiera att patienten är döende och starta lindring av symtomen.

Andra teman är smärta, existentiellt lidande, närståendes behov, akuta tillstånd och kommunikation.

– Vi lägger stor vikt vid bemötande och svåra samtal. Tre utbildningsmoduler ägnas helt åt så kallade brytpunktsamtal, eftersom detta är en så viktig del av kommunikationen. Att tala med patienten och de anhöriga om att livet går mot sitt slut är speciellt, säger Staffan Lundström.

– Våra deltagare har med sig både kunskaper och erfarenheter med anknytning till palliativ vård, men denna kurs hjälper till att ge en djupare inblick och knyta ihop olika delar. Pusselbitarna faller på plats.

Han konstaterar att intresset för och behovet av kunskaper på området ökar.

– Vi blir allt äldre och lever längre även om vi har svåra sjukdomar. Många av oss kommer att behöva mycket stöd. ●

TEXT ANNELI KAMLIN

FOTO ALEXANDER RUAS

Ny utbildning för ST-läkare

– Vi har en stark utbildningstradition på Stockholms Sjukhem, säger Staffan Lundström, som är en av de kursansvariga för den nya kursen i palliativ vård för ST-läkare.

Samtidigt som palliativ medicin blev en formell specialistinriktning för läkare införde Socialstyrelsen krav på att även andra läkare som gör sin specialisttjänstgöring, ST, ska gå ett kursblock om vård i livets slutskede.

– Det var i maj 2015 som den nya specialitetsordningen infördes. Vi tycker att det är väldigt positivt att kunskaper om palliativ vård breddas och höjs på detta vis, säger Staffan Lundström, med dr och överläkare, verksam på Stockholms Sjukhems FoUU-enhet och Palliativt Centrum.

Den palliativa vården på Stockholms

Sjukhem var en av Sveriges första i sitt slag och har blivit en kunskapsresurs som används som modell och studieobjekt. Den kliniska vården bedrivs i nära samarbete med FoUU-enheten för att säkerställa hög kompetens hos alla medarbetare och att aktuella forskningsresultat tidigt kan införlivas i vården.

– Vi har en stark utbildningstradition, säger Staffan Lundström.

Stiftelsen Stockholms Sjukhem har ambitionen att sprida kunskaper om vård i livets slutskede även till andra verksamheter än den egna, och nu erbjuder man ett kursupplägg för ST-läkare enligt de nya råd och riktlinjer som har tagits fram av Svensk Förening för Palliativ Medicin.

Stockholms Sjukhems kurs pågår i tre dagar och består av föreläsningar,

Det nya arbetssättet som innebär att sköra äldre följs upp när de kommer hem från sjukhuset är populärt bland patienterna. Att få besök hemma av teamet från Brommageriatriken upplevs som tryggt.

TEXT ANNELI KAMLIN → FOTO HÅKAN LINDGREN

Extra omsorg

– VI BEHÖVER MARINERA hela systemet i trygghet.

Det säger läkaren Carina Metzner, en av de drivande bakom Brommageriatrikens nya sätt att arbeta med patienter som har skrivits ut från sjukhuset. Syftet är just att öka tryggheten, och dessutom att minska risken för återinläggning.

– Vi har upplevt en enorm respons från patienterna. De säger att det känns bra och säkert att vi kontaktar dem i hemmet.

För alla patienter som skrivs in på Brommageriatriken görs en riskbedömning med hjälp av sjukhusets egen modell.

– Vår personal fyller i svar på frågor på en niogradig skala. Ämnena är blandade. För den här multisjuka patientgruppen är det inte enskilda problem som är intressanta, utan kombinationen av olika faktorer, säger Carina Metzner.

Frågorna handlar om vissa sjukdomar, som hjärtsjukdom och KOL, men också till exempel om smärta, ångest och sviktande minne.

– Detta är den första riskskattning som finns för just risken för återinläggning. Vi har granskat journaler och statistik för att utforma formuläret, som också måste gå fort att fylla i, säger Carina Metzner.

En genomsnittlig risknivå på fyra eller högre räknas som hög, och där hamnar ungefär 20 procent av alla patienter vid utskrivning. För dessa sänds en remiss till det så kallade bedömningsteamet, som ringer upp patienten någon dag efter att hon eller han har kommit hem från sin vistelse på Brommageriatriken. För många bokas också ett hembesök med en gång. Övriga rings upp igen längre fram.

– Den första veckan är den känsligaste. När vården tas över av primärvård, hemtjänst och anhöriga fungerar inte alltid informationsflödet. Vår roll är att vara ett kitt mellan alla inblandade och bistå med vår geriatriska expertis, säger Carina Metzner.

FORTSÄTTNING PÅ SID 6 →

Efter vistelsen på
Brommageriatriken får Sigrid
Eriksson hembesök av sjuk-
sköterskan Malin Eriksson.

”
NU HAR JAG
DET BRA SOM
DET ÄR.
”

Med lite hjälp trivs Sigrid hemma

I ETT LITET GRÅTT RADHUS PÅ EKERÖ bor Sigrid Eriksson, 97. Hon kom nyligen tillbaka hem efter en månad på Brommageriatriken och får nu besök av sjuksköterskan Malin Eriksson från Brommageriatrikens bedömningsteam.

– I första hand vill vi se att Sigrid är trygg och säker hemma, men hon har också lite problem med sin arm, vilket vi vill följa upp säger Malin Eriksson.

Tillsammans slår sig Malin och Sigrid ned vid köksbordet.

– Går det bra med medicinerna? frågar Malin, och de båda börjar gå igenom Sigrids rutiner för att ta sina tabletter och vad som finns hemma.

Allt är som det ska, men ett läkemedel är slut och Malin lovar att kontakta primärvården, som har det medicinska ansvaret för Sigrid efter utskrivningen.

– Vi har ett väldigt bra samarbete med både primärvården och hemtjänsten här på Ekerö, säger Malin Eriksson, och fortsätter att lugnt och metodiskt stämma av Sigrids hälsotillstånd och omvårdnadssituation.

Grundläggande är att trygghetslarmet sitter på plats runt Sigrids hals. Att det fungerar kan Sigrid intyga, eftersom hon har använt det flera gånger.

Malin tar också reda på att Sigrid inte vill ha hjälp med att kontakta biståndshandläggaren för att få ett annat boende eller med att kontakta hemrehab för att få justeringar av hemmiljön.

– Jag känner mig trygg här och vill inte flytta, men jag är jättenöjd med att både Brommageriatriken och hemtjänsten kommer hit, säger Sigrid Eriksson

Hon har bott på Ekerö i 25 år och dessförinnan i Bromma i 50 år.

– Men från början är jag en brukstjej. Jag är upp-
vuxen på Lövestabruk nordost om Uppsala. Pappa
var smed där.

Hon berättar om järnbruket och livet där med sex syskon, sedan de 62 åren med maken, barnen och sitt jobb på tvätteriet. Ett långt och innehållsrikt liv.

– Nu har jag det bra som det är. Och jag är frisk, även om jag har behövt lite hjälp på sistone.

Innan Malin Eriksson packar ihop ger hon Sigrid en broschyr om vart hon kan vända sig för att få mer hjälp. Där finns också ett telefonnummer direkt till Malin.

– Bra, säger Sigrid. Stryk under det så att jag ser det ordentligt. ●

Problem med
mediciner leder
ofta till nya
inläggningar
på sjukhus.

← Ofta finns ett behov av att se över omvårdnaden och medicineringen; Har hemtjänsten kommit i gång? Fungerar allting hemma som förväntat? Vanligt är missförstånd som gäller läkemedel.

– När patienten får information om mediciner och annat i samband med utskrivningen kan det vara många intryck att ta in. Allt kanske inte går fram i den situationen. Det blir ofta många frågor när patienten kommer hem, säger Carina Metzner.

– Problem med mediciner leder ofta till nya inläggningar på sjukhus. Att hålla reda på preparat som tagits bort, ändrats, kommit till eller ska tas ut kan vara komplicerat för patienten. Hon eller han har kanske gamla mediciner hemma, eller flera olika lådor med läkemedel som blandas ihop.

– Det är mycket värdefullt att se hemmiljön. Där blir mötet på patientens villkor på ett helt annat sätt än på sjukhuset.

Hembesöken leder ofta till att teamet från Brommageriatriken tar kontakt med både kommunen och vårdcentralen för att den fortsatta vården och omsorgen ska bli så bra som möjligt.

Teamet håller kontakt med patienten i 30 dagar efter utskrivning.

– Under den tiden kan också hemtjänsten höra av sig direkt till oss om det händer någonting. Då slipper kanske patienten åka in till akuten.

Ett annat samarbete som bidrar till smidigare vård är det mellan bedömningsteamet och den avancerade sjukvården i hemmet, ASIH. Nytt är att ASIH vid behov snabbare kan ta över det medicinska ansvaret för patienten från primärvården. Inskrivning kan ske direkt. En patient kan snabbt skrivas in på ASIH några veckor, för att sedan åter skrivas ut till primärvårdens medicinska ansvar när det är möjligt.

– Sköra äldre är den snabbast växande patientgruppen och inom vården måste vi hitta sätt att bli effektivare – göra saker smartare och planera bättre i förväg så att vi inte hela tiden behöver släcka bränder. Då får vi större beredskap för vad som kan hända, vilket inte minst är bra för patienten. Ett smartare arbetssätt behöver inte kosta mer pengar. Viktigt är också att ta vara på patientens egen kraft och förmåga att ta ansvar, säger Carina Metzner. ●

BRETT INITIATIV FÖR SÅRBAR GRUPP

BROMMAGERIATRIKENS ARBETE med att skapa en mer sammanhållen vård av multisjuka äldre ligger i linje med projekt SVEA, som Stockholms läns landsting driver för att öka samverkan mellan olika vårdgivare. SVEA ska identifiera problem inom vård och omsorg som gör att man i dag inte lever upp till målen för en sammanhållen vård med patienten i centrum. Lösningar tas fram med fokus på enhetliga arbetssätt, e-hälsa, uppföljning och ersättning samt forum för samverkan. ●

GERIATRIK ÖPPNAR PÅ KUNGSHOLMEN

I MARS 2016 öppnar Stockholms Sjukhem 42 nya vårdplatser för geriatrik på Kungsholmen. Den nya verksamheten kommer att erbjuda akutgeriatrisk vård och rehabilitering för patienter från hela Stockholms län. Barn- och äldrelandstingsråd Ella Bohlin (KD) inviger nya Kungsholmsgeriatriken den 15 april.

SÖKES: MÄNSKLIG BESSERWISSER

STOCKHOLMS SJUKHEM söker fler kvalificerade och kompetenta medarbetare. Att veta allt, att kunna saker för att man har erfarenhet – det är bara bra. Våra patienter har en lång livshistoria och en komplex sjukdomsbild. För att de ska få den vård de förtjänar och den expertis de behöver så måste du vara en omtänksam besserwisser och vilja ge dem den bästa vården. Läs mer och sök jobb på www.stockholmssjukhem.se/arbetamedoss

NY SENIOR FORSKARE

KERSTIN FUGL-MEYER, adjungerad professor i socialt arbete vid Karolinska Institutet, är sedan den 1 februari knuten till Stockholms Sjukhems FoUU-enhet som senior forskare. Kerstin Fugl-Meyer har fyra huvudområden för sin forskning: rehabiliteringsprocessens betydelse, livstillfredsställelse, sexologiska konsekvenser av allvarig somatisk sjukdom och epidemiologi inom sexologi/sexualmedicin. På Stockholms Sjukhem kommer hon framför allt att arbeta med forskning och utveckling inom området neurologisk rehabilitering.

Teknik i vårdens tjänst

– Vi hoppas att många kollegor ska få aha-upplevelser genom projektet. Med digitala hjälpmedel kan vi ta hand om våra boende och patienter bättre, säger sjuksköterskan Anette Bengtsson, en av Stockholms Sjukhems nya coacher i eHälsa.

TEXT ANNELI KAMLIN → FOTO MALOU HEDEBRO

Digitala verktyg är här för att stanna, även inom vård och omsorg.

– Det finns många bra hjälpmedel att använda i datorer, mobiltelefoner och läsplattor, säger Anette Bengtsson.

Hon är sjuksköterska på Stockholms Sjukhems vård- och omsorgsboende, och samtidigt en av de tre så kallade eHälsocoacher som nu har utsetts. De övriga två är Carina Lennström och Marie Grundel-Eriksson.

– Vi leder ett projekt som ska höja den digitala kompetensen hos oss.

Utvecklingen går snabbt och det gäller att hänga med. Vi vill visa att detta är något positivt.

Begreppet eHälsa syftar här på digitala verktyg som kan användas inom geriatrisk vård och äldreomsorg. Rent praktiskt kan det på vård- och omsorgsboendet handla om att kunna uppdatera genomförandeplaner och notera den boendes individuella önskemål och förutsättningar, så att informationen kan användas av alla som jobbar med den boende.

– Vi ska först ta reda på var vi står i dag när det gäller digital kompetens, och

vilka områden vi behöver satsa på att utveckla. Nästa steg blir att stötta med utbildning. Själva teknikstödet har vi inom äldreomsorgen i vårt system SafeDoc.

Projektet drivs i tre år tillsammans med Famna, riksorganisationen för idéburen vård och omsorg. Det finansieras av EU och Europeiska Socialfonden, ESF.

Anette Bengtsson är full av entusiasm inför projektet. Hon har tidigare arbetat med digitala lösningar för sjukvården.

– Jag har alltid fokus på vilken nytta tekniken gör. Det kunde vara kul att lära sig programmera, men mitt intresse för det digitala handlar mest om att verksamheten ska få ett stöd. Det ska inte bli en belastning, säger hon.

Anette Bengtsson har själv alltid med sig ett verktyg för eHälsa i form av en stegräknare.

– Det kan bli 13 000 steg en kväll när jag jobbar och har sjuksköterskeberedskap för alla avdelningar, säger hon. ●

ANETTE BENGTTSSON

Jobb: Sjuksköterska och teHälsocoach på Stockholms Sjukhems vård- och omsorgsboende **Bakgrund:** Född i Stockholm, uppvuxen i Vaggeryd. Utbildad sjuksköterska på Sophiahemmet.

Bor: Kungsholmen, några kvarter från Stockholms Sjukhem **Intressen:** Stugan i Fängen söder om Jönköping, skapa i silver, läsa, promenera. **Favoritappar i mobilen:** SJ, Facebook, Candy Crush, Handelsbanken.

– Jag har alltid fokus på vilken nytta tekniken gör, säger eHälsocoachen Anette Bengtsson.

ALEXANDER RUIAS

STARTAR HIBALANCE-TRÄNING

➔ **STOCKHOLMS SJUKHEM** STARTAR under våren HiBalance träning, en ny balansträning i grupp utvecklad specifikt för personer med Parkinsons sjukdom. Träningsprogrammet bygger på en studie, utförd på Karolinska Institutet och Karolinska Universitetssjukhuset, som visar på god effekt på balansförmåga, gång och fysisk aktivitet hos personer med Parkinsons sjukdom. Träningen kommer att hållas på Rehabcentrum på Kungsholmen. Intresserade är välkomna att kontakta Rehabcentrum på 08-617 93 46. ●

INSPIRATIONS- DAGAR 2016

➔ Föreningen för kognitivt stöd, FKS, bjuder in till två inspirationsdagar för medlemmar och andra som arbetar med kognition och kognitivt stöd. För andra året i rad hålls dagarna på Stockholms Sjukhem. På programmet står föreläsningar inom kognitivt stöd och en hjälpmedelsutställning. Flera medarbetare från Stockholms Sjukhem och Brommageriatriken medverkar. För information och anmälan se www.fks.org.se. ●

SCANDINAV BILDBYRÅ

ALEXANDER RUIAS

MOTTAGNING FÅR HÖGT BETYG

➔ Stockholms läns landsting gör regelbundna patientenkäter som visar hur stockholmarna upplever vården på husläkarmottagningarna. Stockholms Sjukhems husläkarmottagning på Kungsholmen får höga betyg. Patienterna berömmar speciellt vården som helhet, bemötandet och tillgängligheten. Resultatet ligger över genomsnittet i Stockholm och finns att ta del av på www.stockholms-sjukhem.se/huslakare ●

KRÖNIKA

Munhälsa ger livskvalitet

– Jag äter helst knäckebröd numera. Då hör jag när jag har tuggat färdigt.

Det var en av våra patienter som så klart och direkt uttryckte hur en sviktande munhälsa påverkar vad, hur och tillsammans med vem vi väljer att äta.

När vi i stället för att vara mitt i det levande livet befinner oss i en situation där vi saknar möjlighet att bli helt friska igen, då kan glädjen med en måltid vara ett av de kvarvarande nöjena vi har. I livets slutskede eller under svåra vårdtygn kan hjälp till en fuktad munslemhinna vara lindring som bidrar till att skänka sinnesro.

Munnen och munhälsan har en central roll för välbefinnande och livskvalitet. Ändå är det så lätt att glömma bort munvården och tappa kontakten med tandvården när hälsan sviktar. Munhälsan är också förknippad med integritet, så det är ibland svårt att uppmärksamma frågan och praktiskt hjälpa till även när det är självklart att stötta med andra omvårdnadsaspekter.

PÅ TANDVÅRDSKLINIKEN på Akademiskt Centrum för Äldretandvård (ACT) är munhälsa för kroniskt sjuka eller personer som befinner sig i livets slutskede vår huvuduppgift. Ofta möter vi patienter som har ett uppdämt tandvårdsbehov för att de inte längre klarar sin egen munhygien och inte på länge har haft en regelbunden tandvårdskontakt.

Tandborstning kräver tillräcklig motorik, synskärpa och ork för att genomföras på ett bra sätt. Jag brukar tipsa om att när det börjar bli svårt att skriva en driven namnteckning är det också svårt att klara sin munhygien på egen hand.

Sverige är världsledande när det gäller tandhälsa för barn och unga vuxna. Nu behöver vi göra samma förebyggande arbete för äldre och kroniskt sjuka. Jag är stolt och glad över arbetet på ACT som via forskning, utbildning och tandvård strävar efter att förbättra äldres munhälsa på regional och nationell nivå. ●

MIKAEL KLOVÅNG

PIA SKOTT

Med dr, klinikchef och bitr föreståndare vid Akademiskt Centrum för Äldretandvård, ACT – ett samarbete mellan Karolinska Institutet, Folk tandvården och Stockholms Sjukhem.